

PROGRAM PROFILAKTYKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ZABELKOWIE

Profilaktyka i wychowanie pod hasłem

„Zdrowie jest najcenniejszym skarbem człowieka, danym mu raz na całe życie”

CEL OGÓLNY:

**POMOC UCZNIOM W ZROZUMIENIU PROBLEMÓW I SYTUACJI Z KTÓRYMI WCZEŚNIEJ
CZY PÓŹNIEJ PRZYJDZIE SIĘ IM ZETKNAĆ. JEDNOCZEŚNIE WSKAZANIE, JAK ZACHOWAĆ SIĘ
W TAKICH SYTUACJACH, JAK SOBIE RADZIĆ I JAK UNIKAĆ KONFLIKTÓW.**

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- kształtowanie osobowości ucznia poprzez ukazanie systemu wartości,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów
- wskazanie właściwych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych
- dostarczanie wiedzy uczniom o środkach uzależniających
- wspieranie rozwoju ucznia poprzez treści programowe i bezpośredni kontakt z nauczycielem
- wyuczenie asertywnych zachowań z umiejętnością stanowczego odmawiania, mówienia „NIE”
- pomaganie dzieciom w opanowaniu nadmiernego lęku
- wprowadzenie rodziców w problematykę zajęć, w których uczestniczą ich dzieci
- dostarczenie rodzicom podstawowych wiadomości na temat picia alkoholu (i innych używek) przez dzieci i młodzież oraz związanego z tymi zachowaniami ryzyka
- zapoznanie uczniów z czynnikami zagrażającymi oparzeniem(ogień, wrzątek, substancje chemiczne, prąd elektryczny, promieniowanie słoneczne)
- przedstawienie zasad zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w przypadku oparzeń oraz źródeł i sposobów uzyskania pomocy w takich przypadkach
- zapoznanie uczniów z sytuacjami w których występuje zagrożenie oparzeniami

METODY PRACY:

- praca w małych grupach
- mini wykład
- „burza mózgów”
- odgrywanie ról i scenek
- wywiady
- gry i zabawy integrujące

PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Podstawą prawną dla działań profilaktycznych w naszej szkole stanowią akty prawne:

- I. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.nr51, poz.458).
- II. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, §2, ust.1, pkt.1.
- III. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Art.72,Art.28,ust.1, Art.53, ust.3.
- IV. Konwencja o Prawach Dziecka.
- V. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rozdz.1, art.2.1.
- VI. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 1.2, art. 3.2, art. 7.1, art. 8.1, art. 9.4.
- VII. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- VIII. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej wśród młodzieży zagrożonej uzależnieniem, Dz. U. Nr.24,poz198.

SPOSOBY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- Ankieta ewaluacyjna dla nauczycieli dotycząca problemu agresji i przemocy w szkole.
- Zapisy w dziennikach lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- Ankieta ewaluacyjna dla uczniów klas I – VI dotycząca przemocy i agresji w szkole.
- Stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów (wpisy do dzienniczków uczniowskich i dzienników lekcyjnych).
- Kontrola i ocena dyżurów uczniowskich przez Samorząd Uczniowski oraz dyżurów nauczycielskich przez Dyrektora szkoły.
- Raport z analizy wychowawczej klas I – VI (odpowiedzialny pedagog szkolny).
- Sprawozdanie ze stanu higieniczno – zdrowotnego uczniów w szkole (odpowiedzialna higienistka szkolna).
- Wystawy prac uczniów.

TREŚCI	FORMY REALIZACJI	KLASA	ODPOWIE- DZIALNY	EWALUA- CJA	UWAGI
1. Ja i moje uczucia					
1. Ja i najbliżsi. Kto mnie lubi, kocha, na kogo mogę zawsze liczyć	- wykonanie książeczki o rodzinie - scenki z życia rodzinnego - piosenki, zabawy ruchowe - rozmowy ukierunkowane	I-IV I-VI I-IV I-VI	Wychowawcy Wychowawcy Naucz.w-f Wszyscy nauczyciele	Wystawa prac uczniów	
2. poznajemy i nazywamy uczucia, wyrażamy je w różnych zachowaniach	- rysunki, ilustracje z uczniami - rozmowy o rysunkach - ilustracje – karty uczuć - mimika - zabawy integracyjne - scenki dramowe - praca w grupach	I-IV I-IV IV-VI IV-VI I-VI VI V-VI	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	Wystawa prac uczniów. Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
3. uczucia moje i innych ludzi, czy je rozumiemy i potrafimy zaakceptować	- fotografie, rysunki, fragmenty filmów, rozmowy - zabawy i gry w kręgu - scenki - opowiadania - ćwiczenia i zabawy interakcyjne	I-VI I-VI IV-VI IV-VI IV-VI	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	zapisy w dziennikach lekcyjnych	

4. poszukujemy szczęścia, istnieją sprawy dla których warto żyć	- wskazanie pozytywnych i atrakcyjnych celów życia - dostarczenie doświadczeń angażujących i integrujących grupę	VI	K.Niewęglowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”
5. tworzymy listę sposobów poprawy złego samopoczucia	- praca w grupie - scenki	VI	K.Niewęglowska	Zapisy w dzienniku lekcyjnym	
6. Założyć rodzinę – co to znaczy?. Rola matki i ojca. Jak wyobrażam sobie moją przyszłą rodzinę?.	- dyskusja na temat rodziny - praca w grupie - charakterystyka mojej rodziny	VI	Wychowawcy	Sprawozdania wychowawców klas	
7. Nie tylko zdrowi mają prawo do życia i radości – my i nasza tolerancja.	- pogadanka na temat ludzi sprawnych inaczej i ich życia w naszym społeczeństwie	IV – VI	Wychowawcy	Ankieta	
8. Pinokio – czy bardzo różny ode mnie – motywy kłamstwa.	- praca w grupie - scenki tematyczne - wolna dyskusja	IV – VI	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
9. Co znaczy chodzić ze sobą? Pomysł na ciekawą randkę. Problem szacunku i odpowiedzialności. „Jak daleko jest za daleko”.	- pogadanka - praca w grupie	VI	Wychowanie do życia w rodzinie	Ankieta	

2. Jestem uczestnikiem grupy społecznej					
1. ja i moi koledzy w klasie tworzymy zespół grupy rówieśniczej, wzajemnie ze sobą współdziałamy	- praca w grupach - pogadanki - scenki tematyczne	I-VI I-VI I-VI	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
2. Chciałbym znaleźć prawdziwego przyjaciela, co przyjaciele mogą zrobić dla siebie, umiem być przyjacielem	- rozmowa ukierunkowana - „burza mózgów”	I-VI VI	Wychowawcy K.Niewęglowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”
3. jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, inne osoby mogą mi pomóc	- dostarczanie wiadomości gdzie i w jaki sposób można uzyskać potrzebną pomoc(pedagog, „niebieska linia”) - „drama” - urywek filmu pt. ”Rozdarte dusze”	VI	K.Niewęglowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”
4. uczymy się żyć ze złością i agresją	- zabawy dotyczące sytuacji z życia codziennego - rozpoznawanie przyczyn wściekłości i agresji poprzez obserwację - praca w grupach - pogadanki	IV – VI	Wychowawcy Pedagog	Ankieta	

3. Jak rozwiązywać problemy					
1. asertywne zachowanie, uczymy się mówić „NIE”	- przeprowadzenie anonimowej ankiety „czy jestem asertywny” - praca w grupie - pogadanka „co znaczy być asertywnym”	VI	K.Niewęglowska	Ankieta	„siedem kroków”
2. jestem odpowiedzialny za siebie, potrafię odmawiać	- uczenie się podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, nikotyną i innymi substancjami - uczenie się umiejętności obrony przed naciskiem otoczenia	VI	K.Niewęglowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”
3. Porozmawiajmy o agresji	- zajęcia tematyczne w zespołach klasowych - pogadanki o agresji - dyskusje tematyczne - warsztaty prowadzone przez pedagoga szkolnego	IV – VI	Wychowawcy Pedagog	Sprawozdanie pedagoga i wychowawców	
4. My i środki uzależniające					
1. nikotyna	- uczniowie dowiadują się, iż palenie papierosów jest niebezpieczne dla zdrowia człowieka	VI	K.Niewęglowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”

	- „burza mózgów”- dlaczego ludzie palą papierosy? Co zrobić aby w przyszłości nie palić? - Spotkanie z rodzicami	Rodzice	K.Niewęgłowska		„siedem kroków”
2. alkohol	- mity i rzeczywistość - używanie i nadużywanie - co wiemy o alkoholu, wpływ alkoholu na człowieka - skutki picia alkoholu - powody dla których ludzie piją alkohol - dzieci alkoholików, jak im pomóc?	VI Rodzice	K.Niewęgłowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”
3.narkotyki	- co wiemy o narkotykach, wpływ narkotyków na organizm człowieka - my i narkotyki - działanie środków odurzających - świat byłby dużo lepszy bez środków uzależniających	VI Rodzice	K.Niewęgłowska	Sprawozdanie z przebiegu zajęć	„siedem kroków”
4. prowadzenie profilaktycznej działalności informatycznej i edukacyjnej	- gazetki tematyczne - pogadanki w klasach - praca w grupach	IV – VI	Wychowawcy	ankieta	

5. wspomaganie działań szkoły poprzez współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych	- spotkanie z przedstawicielem stowarzyszenia AA - pogadanka z pedagogiem szkolnym	VI	Pedagog szkolny K.Niewęgłowska	Sprawozdanie pedagoga	
6. prowadzenie zajęć sportowych dla młodzieży	- zajęcia w grupie	IV – VI	K.Niewęgłowska	Ilość uczniów uczestniczących w zajęciach	
5. Jak spędzać czas wolny? Zdrowy styl życia					
1. co mogę sam zrobić aby być silnym i zdrowym?	- podejmuję właściwe decyzje w sprawie zdrowia - mini wykład - sposoby dbania o swoje zdrowie – pogadanka	I-VI I-VI	K.Niewęgłowska K.Niewęgłowska	Sprawozdanie z higieny szkolnej	
2. jak używać leków, zasady bezpiecznego przyjmowania leków	- uczniowie dowiadują się o zagrożeniach jakie stwarzają leki zażywane w niewłaściwy sposób, bez nadzoru osoby dorosłej	V-VI	K.Niewęgłowska Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
3. czas wolny jak go racjonalnie wykorzystać?	- wskazanie uczniom różnorodnych form spędzania czasu wolnego	I-VI	Wszyscy nauczyciele	Ilość uczniów uczestniczących	

	- zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych(zajęcia świetlicowe)	I-VI	Wszyscy nauczyciele	cych w zajęciach	
3. racjonalne żywienie warunkiem zdrowia i prawidłowego rozwoju dziecka	- wspólne spożywanie drugiego śniadania w klasie - zapewnienie ciepłego napoju – herbata	I-VI I-VI	Wszyscy nauczyciele Dyrektor	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
6. Bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą					
1. wskazywanie uczniowi czynników które zagrażają jego bezpieczeństwu	- bezpieczeństwo wypoczynku w czasie ferii i wakacji – pogadanki o niebezpieczeństwie kąpieli w miejscach niedozwolonych i zabawach na zamarzniętych stawach - bezpieczeństwo w czasie prac polowych(sprzęt mechaniczny, opryski itp.)- pogadanki - bezpieczeństwo podczas przerw – dyżury nauczycieli	I-VI I-VI I-VI	Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele	Kontrola dyżurów uczniów i nauczycielskich Zapisy w dziennikach lekcyjnych I	

2. bezpieczne dzieci na polskich drogach	- przypomnienie uczniom podstawowych przepisów ruchu drogowego - przepisy obowiązujące pieszych na drodze - rowerzysta też uczestnik ruchu drogowego – obowiązki i prawa - prowadzenie tematycznej gazetki szkolnej	IV – VI	Wychowawcy S. Podruczna	Zapisy w dziennikach oraz klasowych planach wychowawczych Konkurs szkolny	
7. Żyj bezpiecznie					
1. oparzenia jako częsty i bolesny rodzaj urazów	- pogadanka ukierunkowana - dyskusja kierowana przez nauczyciela - praca w grupach	I-VI IV-VI V-VI	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
2. ogólne sposoby postępowania w przypadku oparzeń	- pogadanka - praca w grupach - przekazanie informacji o telefonach ratunkowych	I-VI V-VI IV-VI	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	Sprawozdania wychowawców	
3. pożary	- uczeń pozna zasady postępowania w przypadku zagrożenia pożarowego – „burza mózgów”	VI	Wychowawcy	Quiz	

	- uczeń dowie się o miejscach szczególnie narażonych na oparzenia(skóra, drogi oddechowe) – dyskusja	VI	Wychowawcy		
--	--	----	------------	--	--

Program profilaktyki jest spójny z programem wychowawczym szkoły. W programie uwzględniono tematykę zajęć edukacyjnych „wychowanie do życia w rodzinie”.

Program profilaktyki po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego zatwierdzono uchwałą Rady Pedagogicznej nr 2/ 2003/2004 z dnia 17 września 2003 roku.